ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ระบบเศรษฐกิจยาสูบ ศึกษาเฉพาะกรณีชาวไร่บ่มเอง	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวเบญจวรรณ ไชยกาญจน์	
วิทยานิพนธ์	เศรษฐศาสตร์มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์	ร.ศ. ดร. มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด	ประธานกรรมการ
	อ. ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	กรรมการ
	อ. ดร. สังคม สุวรรณรัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ หนึ่ง ศึกษาวิวัฒนาการของระบบชาวไร่บ่มเอง สอง ศึกษา การตลาดของระบบชาวไร่บ่มเอง และสาม เพื่อหาประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตใบยาสูบ โดยใช้ข้อมูลศึกษาในปีการผลิต 2527 / 28 จากการสัมภาษณ์ชาวไร่ยาสูบในจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน จำนวน 150 ราย และสถิติที่ใช้ในการศึกษาเพื่อหาฟังชั่นพรมแดนการผลิตยาสูบจะใช้ linear programming

โรงงานยาสูบได้นำระบบชาวไร่บ่มเองมาใช้ในจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน ในปีการผลิต 2514 / 15 ชาวไร่บ่มเองได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ในปัจจุบันโรงงานยาสูบไม่มีนโยบายเพิ่มจำวนชาวไร่บ่มเอง จากการศึกษาพบว่า ชาวไร่บ่มเองเป็นนายทุนขนาดย่อมในชนบทและการบ่มใบยาเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ชาวไร่บ่มเองมีการถือครองที่ดินทำกินและมีรายได้มากกว่าขาวไร่ในตลาดข้อตกลง ชาวไร่บ่มเองมีการจ้างแรงงานมากกว่าชาวไร่ในตลาดข้อตกลง เพราะมีลักษณะการผลิตขนาดใหญ่ จากตัวอย่างที่ศึกษาพบว่าชาวไร่บ่มเองยังมีการใช้เตาบ่มไม่เต็มที่

ผลผลิตส่วนใหญ่ของชาวไร่บ่มเองจะขายเข้าโควต้าและส่วนที่เหลือขายให้เอกชนต่างๆ การซื้อขายใบยาจะซื้อขายตามเกรด เมื่อพิจารณาแหล่งสินเชื่อของชาวไร่บ่มเอง พบว่า ชาวไร่บ่มเองได้รับสินเชื่อในการปลูกยาสูบจากหลายแหล่ง จึงไม่มีข้อจำกัดในเรื่องสินเชื่อ และแหล่งสินเชื่อที่สำคัญได้แก่ ธนาคารกรุงไทยจำกัด ที่ให้สินเชื่อตามจำนวนโควต้าของโรงงานยาสูบ ชาวไร่บ่มเองสามารถได้รับค่าเช่าทางเศรษฐกิจจากการขายโควต้าใบยาแห้งของโรงงานยาสูบทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร

เบญจวรรณ ไชยกาญจน์. 2531. “ระบบเศรษฐกิจยาสูบ ศึกษาเฉพาะกรณีชาวไร่บ่มเอง = The Economics of Tobacco : A Case Study of Farmer-Curers.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผลผลิตสูงสุดที่เป็นไปได้จะหาได้จากฟังชั่นพรมแดนการผลิต ดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิคหาได้จากสัดส่วนของผลผลิตจริงต่อผลผลิตที่เป็นไปได้ ซึ่งค่าดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตใบยาสูบสามารถหาได้ทั้งระบบการผลิตและของแต่ละหน่วยการผลิต ผลจากการคำนวณพบว่าการผลิตใบยาสดและใบยาแห้งของชาวไร่บ่มเองมีผลตอบแทนของขนาดการผลิตคงที่ ดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตใบยาสดของชาวไร่บ่มเองมีค่าเท่ากับ 88 % ในการศึกษาทำนองเดียวกันชาวไร่ในตลาดข้อตกลงมีดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตใบยาสดเท่ากับ 85 % จึงกล่าวได้ว่าการผลิตใบยาสดของชาวไร่ยาสูบทั้งสองกลุ่มในจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน มีประสิทธิภาพทางเทคนิคสูงในระดับเทคโนโลยีที่มีอยู่

สำหรับการผลิตใบยาแห้งของชาวไร่บ่มเองก็มีประสิทธิภาพทางเทคนิคสูงเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพทางเทคนิคของชาวไร่บ่มเองกับชาวไร่ในตลาดข้อตกลงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่า ในการผลิตใบยาแห้งมีความแตกต่างกันในเรื่องประสิทธิภาพทางเทคนิคระหว่างกลุ่มชาวไร่บ่มเองที่มีขนาดการผลิตแตกต่างกัน

เบญจวรรณ ไชยกาญจน์. 2531. “ระบบเศรษฐกิจยาสูบ ศึกษาเฉพาะกรณีชาวไร่บ่มเอง = The Economics of Tobacco : A Case Study of Farmer-Curers.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.